

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

**ΑΠΟΦΑΣΗ
155/2025**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 21.7.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, προεδρεύοντα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του ΕΣΡ Ευτέρπης Κουτζαμάνη-Δρίλια, η οποία είχε κώλυμα, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Ευτύχιος Παλλήκαρης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ 90,1 FM» Νομού Αττικής, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΠΑΡΑ ΕΝΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», αναφορικά με διατάξεις περί: α) ποιοτικής στάθμης προγράμματος, ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και β) προστασίας ανηλίκων ακροατών, κατά τη διάρκεια της εκπομπής «Ελληνοφρένεια», η οποία μεταδόθηκε από τον ως άνω σταθμό στις 19.1.2022 (από ώρα 13:00 έως 14:00). Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 342/21.1.2022 καταγγελία πολίτη.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 164/16.5.2024 ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στην ειδική επιστήμονα-νομικό Θεοδώρα Παπαδάκη. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 964/ΕΣ/13.6.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών

περιστατικών της υπόθεσης και η Ειδική Επιστήμων κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 1058/ΕΣ/4.7.2025 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος της Αλέξανδρος Φάρος. Ερωτηθείς σχετικώς από τον Αντιπρόεδρο και Προεδρεύοντα εν προκειμένω, ο Πληρεξούσιος Δικηγόρος της λειτουργούσης τον σταθμό εταιρείας, δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Μετά ταύτα, αιτήθηκε - και η Ολομέλεια αποδέχθηκε το σχετικό αίτημα - να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 20.8.2025, ώρα 14:00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε εμπροθέσμως στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 4275/20.8.2025 έγγραφο υπόμνημα.

Την 2.9.2025 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, προεδρεύοντα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του ΕΣΡ Ευτέρπης Κουτσαμάνη-Δρίλια, η οποία είχε κώλυμα, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά, Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Ο προεδρεύων Αντιπρόεδρος, ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Ευτύχιο Παλλήκαρη, ο οποίος δεν μετείχε κατά τη συζήτηση της υπόθεσης της 21.7.2025, αναγιγνώσκοντας την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 342/21.1.2022 καταγγελία πολίτη, την με αριθμό πρωτοκόλλου 964/ΕΣ/13.6.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης, την οποία συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Αικατερίνη Κοντοπούλου, την με αριθμό πρωτοκόλλου 1058/ΕΣ/4.7.2025 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε η ειδική επιστήμων-νομικός Θεοδώρα Παπαδάκη, το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 4275/20.8.2025 υπόμνημα του σταθμού, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο

των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Το μέλος της Ολομέλειας, Ευτύχιος Παλλήκαρης, που δεν μετείχε στην συνεδρίαση της 21.7.2025, δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης που έγινε κατά την ημερομηνία της ακρόασης του σταθμού την 21.7.2025 και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω εισηγήτρια, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικώς και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού ακροάσθηκε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.
2. Κατά ρητή συνταγματική επιταγή (άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος): «Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας».
3. Σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος θεσπίζεται υποχρέωση των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών για εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των μεταδιδόμενων από αυτούς εκπομπών στις εξής διατάξεις: α) Στο άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3592/2007 που ορίζει ότι: «Σκοπός των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι... η ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων». β) Στο άρθρο 1 παρ. 1 εδ. γ' του Ν. 2328/1995 που ορίζει ότι: «Οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος». γ) Στο άρθρο 2 παρ. 3 εδ. β' του Ν. 4173/2013 (όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4324/29.4.2015 που επανιδρύει την ΕΡΤ και ισχύει και για την τοπική ραδιοφωνία κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 1 του Ν. 2328/1995) που ορίζει ότι: «Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχει η ΕΡΤ ΑΕ

πρέπει να ανταποκρίνονται στην ποιοτική στάθμη που επιβάλλουν η κοινωνική της αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και να σέβονται ιδίως την αξία του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας». δ) Στο άρθρο 2 παρ. 1 του ΠΔ 77/2003 που ορίζει ότι: «Οι ειδησεογραφικές και άλλες δημοσιογραφικές και πολιτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης καθώς και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. ε) Στο άρθρο 1 παρ. 8 του Ν. 3592/2007 που ορίζει ότι: «Η παροχή ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών και η εκπομπή ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων εξυπηρετούν την κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης, την πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και ιδίως το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του Συντάγματος».

4. Οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί, στους οποίους παραχωρείται η χρήση συχνοτήτων που αποτελούν δημόσιο αγαθό, οφείλουν να υπηρετούν με το μεταδιδόμενο από αυτούς πρόγραμμα τους συνταγματικώς καθοριζόμενους στόχους της ραδιοτηλεόρασης (πρβλ. ΣτΕ 4043/2012). Αναγνωρίζεται σε αυτούς, κατ' αρχήν, η ελευθερία επιλογής και διαμορφώσεως του μεταδιδόμενου προγράμματος, το πρόγραμμα αυτό, όμως, και το περιεχόμενό του πρέπει να διασφαλίζει την αξιούμενη από το Σύνταγμα ποιοτική στάθμη (πρβλ. ΣτΕ 1687/2011).

5. Η λειτουργία των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών αποτελεί αντικείμενο εντόνου κρατικού ενδιαφέροντος και ανάγεται σε θέμα γενικότερου δημόσιου συμφέροντος, το οποίο συνθέτουν οι αναγραφόμενοι στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος στόχοι, στους οποίους περιλαμβάνεται και η διασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των εκπομπών προς την κατεύθυνση της κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της Χώρας (βλ. ΣτΕ 610/2018, 1213/2010 Ολομ., 1337 - 1339/2013 7μελούς). Το ΕΣΡ δύναται και οφείλει σε περίπτωση παράβασης των ανωτέρω υποχρεώσεων να επιβάλλει κυρώσεις, στα πλαίσια της άσκησης ελέγχου επί των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο νόμο (ΣτΕ 3311/2013).

6. Το περιεχόμενο της αόριστης νομικής έννοιας της «ποιότητας» εξειδικεύεται με βάση τους κανόνες της λογικής και τα δεδομένα της κοινής πείρας σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο. Το ΕΣΡ προβαίνει σε αξιολόγηση του περιεχομένου συγκεκριμένης εκπομπής και σε πραγματολογική εξειδίκευση της αόριστης αξιολογικής έννοιας «ποιοτική στάθμη» ή «ποιότητα τηλεοπτικού προγράμματος» (ΣτΕ 901/2015). Αρκεί

η αναφορά στη γενική και αφηρημένη ρήτρα περί αξιούμενης ποιοτικής στάθμης των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών, χωρίς να γίνεται μνεία συγκεκριμένων κανόνων δεοντολογίας των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών που παραβιάζονται (πρβλ. ΣτΕ 4043/2012, 3133/2015, 1984/2013, 335/2013, 3815/2014). Η διαπίστωση από το ΕΣΡ της συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της έννοιας της ποιότητας ελέγχεται δικαστικώς (όπως ενδεικτικώς, ΣτΕ 3487/2017, 3815/2014, ΣτΕ 4532/2014, 335/2013, 1984/2013).

7. Ο Κανονισμός 2/1991 του ΕΣΡ περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, ο οποίος εφαρμόζεται στην προκειμένη περίπτωση, γιατί η εκπομπή έφερε και ψυχαγωγικό χαρακτήρα, στο άρθρο 2 παρ. 1 ορίζει ότι: «Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοτηλεοράσεως και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας».

8. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του ως άνω Κανονισμού 2/1991: «Πρέπει να τηρούνται οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής...».

9. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 4 του ΠΔ 77/2003: «Η τήρηση των γενικά παραδεκτών κανόνων που αφορούν στην ορθή, ευπρεπή και καλαισθητή γλωσσική διατύπωση και εκφορά λόγου είναι απαραίτητη... ».

10. Το άρθρο 9 του Ν. 4779/2021 περί προστασίας των ανηλίκων (Άρθρο 6α της Οδηγίας (ΕΕ) 2010/13), με έναρξη ισχύος την 20.2.2021 (που εφαρμόζεται και για τα ραδιόφωνα, όπως ίσχυε για το π.δ. 109/2010 -το οποίο κατήργησε- σύμφωνα με πάγια νομολογία), προβλέπει ότι: «1. Οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων που ενδέχεται να είναι επιβλαβείς για τη σωματική, ψυχική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, παρέχονται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι, υπό κανονικές συνθήκες, οι ανήλικοι δεν θα τις ακούν ούτε θα τις βλέπουν. Ενδεδειγμένα μέτρα αποτελούν, ιδίως, η σήμανση των προγραμμάτων, η επιλογή της ώρας μετάδοσής τους, η χρήση προσωπικών αριθμών αναγνώρισης (κωδικών PIN), τα μέσα εξακρίβωσης της ηλικίας ή άλλα τεχνικά μέτρα, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας. Το πλέον επιβλαβές περιεχόμενο, όπως είναι η αδικαιολόγητη βία και η πορνογραφία, υπόκειται στα αυστηρότερα μέτρα...».

11. Οι επιταγές του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος εφαρμόζονται σε κάθε είδους προγράμματα, και άρα και στις σατυρικές, ή ψυχαγωγικές, δεδομένου ότι η

ψυχαγωγία δεν είναι, άνευ ετέρου, συνυφασμένη με τη χρήση εκφραστικών μέσων χαμηλής ποιότητας (ΣτΕ 509/2018, 3232/2017, 2878/2016, 3946/2014, 4815/2014, 1363/2013). Εξάλλου, η τήρηση ευπρεπούς, καλαίσθητης εκφοράς λόγου και συμπεριφοράς των συμμετεχόντων σε μία εκπομπή, ανάλογα βέβαια με το είδος και το πλαίσιο κάθε εκπομπής, αποτελεί προϋπόθεση για την εκπλήρωση του γενικότερου στόχου και αποστολής της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου που συνίσταται στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και την προαγωγή του πολιτισμού. Η υποχρέωση των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών τήρησης κατά τη μετάδοση των εκπομπών τους των γενικά παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά αποτελεί ειδικότερη έκφανση της ποιοτικής στάθμης των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών. Η τήρηση της υποχρέωσης αυτής καλύπτει κάθε είδους εκπομπές, δηλαδή και τις ψυχαγωγικές (ΣτΕ 4815/2014, 1363/2013). Η προβλεπόμενη από τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 5 του Κανονισμού 2/1991 του ΕΣΡ, στο πλαίσιο εξειδίκευσης της επιταγής του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος, συνάρτηση της, βάσει γενικώς παραδεκτών κανόνων, καθοριζομένης γλωσσικής «ευπρέπειας» και «καλαισθησίας» προς «το είδος και το πλαίσιο» της εκάστοτε εκπομπής, δεν αναιρεί την υποχρέωση τήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου «ευπρεπούς» και «καλαίσθητης» φρασεολογίας, αλλά αφορά στη χρήση εκφράσεων που προσιδιάζουν στο ψυχαγωγικό ύφος της εκπομπής και είναι αναγκαία, ενόψει του όλου περιεχομένου της εκπομπής, για την επίτευξη του ψυχαγωγικού σκοπού της (ΣτΕ 1363/2013). Οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς υποχρεούνται, συνεπώς, να τηρούν ένα ελάχιστο επίπεδο ευπρεπούς και καλαίσθητης φρασεολογίας που αφορά ειδικότερα στη χρήση εκφράσεων που προσιδιάζουν σε κάθε είδος εκπομπής και είναι αναγκαία ενόψει του όλου περιεχομένου της για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού της με παράλληλη μέριμνα για την προστασία της υπόληψης τρίτων (πρβλ. ΣτΕ 1363/2013).

12. Η άσκηση του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης που θεσπίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 του Συντάγματος και στο άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης, μεταξύ άλλων, των κανόνων δικαίου που κατοχυρώνουν δικαιώματα άλλων, όπως εκείνοι που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ποιοτικής στάθμης του προγράμματος, ειδικότερη έκφανση της οποίας αποτελεί η γλωσσική ευπρέπεια των εκπομπών (ΣτΕ 509/2018, 3487/2017, 4532/2014, 1363/2013). Η ελευθερία του

λόγου και της έκφρασης υπόκεινται προκειμένου για προϊόντα λόγου και τέχνης που μεταδίδονται ή προβάλλονται από το ραδιόφωνο ή την τηλεόραση στο ειδικό καθεστώς και στους περιορισμούς που επιβάλλονται σχετικώς από την ειδικότερη ως προς τα συγκεκριμένα ως άνω προϊόντα λόγου και τέχνης, διάταξη του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος (ΣτΕ 910/2018). Συνεπώς, το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης δεν απαλλάσσει τους τηλεοπτικούς σταθμούς από την τήρηση των επιταγών της ευπρέπειας και της ποιοτικής στάθμης των εκπομπών (ΣτΕ 4157/2014).

13. Δεν συγχωρείται, επομένως, η μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, στα οποία γίνεται χρήση απρεπών ή χυδαίων εκφράσεων (ΣτΕ 3487/2017, 535/2018, 2490/2006).

14. Εφαρμόζονται σε σατιρικές εκπομπές και οι διατάξεις του Π.Δ. 77/2003, επειδή, κατά κανόνα, ασχολούνται με τον πολιτικό σχολιασμό και την καυστική άσκηση κριτικής σε θέματα και πρόσωπα της πολιτικής επικαιρότητας και άρα εμφανίζουν στοιχεία πολιτικής εκπομπής, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Π.Δ. 77/2003 (Βλ. και ΣτΕ 4583/2015 το οποίο έκανε δεκτή την εφαρμογή από το ΕΣΡ της ταυτόσημης με το άρθρο 3 παρ. 1 του Κανονισμού 2/1991 του ΕΣΡ «Κώδικα Ραδιοτηλεοπτικών Προγραμμάτων» ρύθμισης του άρθρου 9 παρ. 2 του Κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών κυρωθέντος με το άρθ. πρώτο του Π.Δ. 77/2003 περί σεβασμού της αξιοπρέπειας συμμετεχόντων σε εκπομπές προσώπων στη σατιρική εκπομπή με τίτλο «ΡΑΔΙΟ ΑΡΒΥΛΑ»). Εν προκειμένω, όμως, πρόκειται για ένθετο της εκπομπής με τηλέφωνα ακροατών, που δεν φαίνεται, στο συγκεκριμένο τουλάχιστον, να ασχολούνται με την επικαιρότητα.

15. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία για τη νόμιμη διαφανή και ποιοτική λειτουργία των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την ακρόαση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Κατατέθηκε καταγγελία πολίτη (Α.Π. 342/21.1.2022) για ενδεχόμενη μετάδοση απρεπών εκφράσεων, κατά τη διάρκεια ραδιοφωνικής εκπομπής, με τίτλο «Ελληνοφρένεια», με παραγωγούς τους Θύμιο Καλαμούκη και Αποστόλη Μπαρμπαγιάννη, η οποία μεταδόθηκε την Κυριακή 19 Ιανουαρίου 2022 (13:00-14:00), από τον ραδιοφωνικό σταθμό «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ 90,1 FM» Νομού Αττικής. Πρόκειται για σατιρική εκπομπή. Ο εκ των παραγωγών Θύμιος Καλαμούκης, σχολιάζει θέματα της τρέχουσας επικαιρότητας. Η εκπομπή περιλαμβάνει το ένθετο «Η ώρα του λαού» όπου μεταδίδονται τηλεφωνικές συνομιλίες ανάμεσα στον εκ των παραγωγών Αποστόλη Μπαρμπαγιάννη και τους ακροατές που καλούν στον ραδιοφωνικό σταθμό. Σύμφωνα με το ηχητικό αρχείο από την ιστοσελίδα του ραδιοφωνικού σταθμού, τα πιο χαρακτηριστικά αποσπάσματα, σχετικά με την καταγγελία, όπως καταγράφηκαν από το αρμόδιο τμήμα του ΕΣΡ, είναι τα εξής:

« (0:28:28) Ακροάτρια: *Μαζευτείτε, θα απαγγείλω.*

..... Η ακροάτρια γελάει

Αποστόλης: *Άντε, πες την παπαριά σου, έλα.*

.... Η ακροάτρια απαγγέλει αυτοσχέδιο ποίημα.

(0:29:29) Ακροατής: *Θέλω να πω, σήμερα ο άλλος χαλαρά με τραγουδάκια και σένα στη δουλειά σε έχει, ε;*

Αποστόλης: *Τίποτα ζύνει τα παπάρια, κάνει το τζουκμπόξ μέσα.*

... Ακροατής, γελώντας: *Κάνει περιοδεία σε όλη την Ελλάδα;*

Αποστόλης: *Αυτός και άμα ζύνει τα παπάρια ή κάνει το τζουκμπόξ.*

...

Ακροατής: *Ρε, μην λες μαλακίες! Και μας τον έβαλες να μας λέει και «καλή χρονιά»! Αυτό το...άντε τώρα!*

... Ακροατής: *Τι να μου πάει, ρε; Όπως μου μπήκε και το 21; Με κορονοϊούς και τα κέρατά του;*

... Αποστόλης: *Καλά είναι, τα είχες και πριν; Άει στο διάολο.*

...

Αποστόλης: *Εντάξει είπα και εγώ μια μαλακία να περνά η ώρα.*

...

(0:37:59) Ακροάτρια: *Η Α1 είμαι!*

Αποστόλης: *Στα αρχίδια μας.*

... Ακροάτρια: *Έλα, σου πω! Πρόσεχε πώς μου μιλάς! Δεν σου επιτρέπω να μου μιλάς έτσι, εντάξει; Φωνάζω!*

Αποστόλης: *Α, δε μου το επιτρέπεις; Τέλος. Αφού δε το επιτρέπεις άρα δε μπορούμε να μιλάμε. Λυπάμαι. Τον πούλο. (Τερματίζει την συνομιλία)*

...

Ακροατής: *Αποστόλη! Να σου πω, τι να σου πρωτοπώ, θα μου βάλεις τα χρήματα, να μου δώσεις ένα πουρμπουάρ να έρθω να σε δω;*

Αποστόλης: *Θα πάρεις ένα αρχίδι.*

Ακροατής: *Ω! Μόνο ένα; Το άλλο;*

Αποστόλης: *Είναι το καλύτερο που μπορώ να δώσω, φίλε. Πρέπει να δώσω και αλλού.*

...

(0:47:20) Έλληνας ακροατής εγκατεστημένος στην Ισπανία ξεκινά την συνομιλία στα ισπανικά: *Estamos esperando que se madura-*

Αποστόλης: *Άσε τα εσπεράντο σε μένα! Παλιομαλάκα! Που θα μου πεις εμένα ντεσπεράντο εστάμος!*

Ενώ γίνεται και αναφορά σε ναρκωτικές ουσίες:

«Ακροατής: *Να περάσουμε και ένα μήνυμα για την naturaleza, για τη Φύση. Μόνο Μαρία και chocolate που λέμε και εδώ πέρα που είναι του Dios.*

Αποστόλης: *Μαρία και τσοκολάτε, τι είναι; Χασίσια είναι αυτό; Σοκολάτα; Τι είναι αυτά;*

Ακροατής: *Ναι. Μαρία είναι το πράσινο, ναι.*

Αποστόλης: *Και τσοκολάτε Μαρία; Πράσινο τσοκολάτε. Ε, κατάλαβα, χασίσια.*

Ακούγεται μαγνητοφωνημένη η φωνή του Β1 να λέει «Ο μπάφος. Ωραίο είναι. Μια χαρά είναι». Παπανδρεϊκός είσαι;

Ακροατής: *Μαρία λεν την Παναγιά, Μαρία και την μαριχουάνα. Για αυτό βάλε τώρα καπάκια το τσιφτετέλι «Για του Παράδεισου την πόρτα».*

Αποστόλης: *Κοίταξε να δεις, η μαριχουάνα του καθενός. Η Παναγιά είναι η μαριχουάνα του πιστού, είναι η ντρόγκα του πιστού, η μαριχουάνα είναι του άπιστου.*

Ακροατής: *Ε και στο Άγιο Όρος κάτι δεν θα καπνίζουνε; Μόνο λιβάνι-λιβάνι; Δεν θα βάζουν κανέναν παπά πάνω στο λιβάνι;*

Αποστόλης: *Και με το λιβάνι γίνεσαι, σου το λέω.»*

III. Υπαγωγή

Ενόψει των ανωτέρω και δη των υβριστικών και απρεπών λέξεων και εκφράσεων που χρησιμοποιήθηκαν, αλλά και της αναφοράς σε ναρκωτικές ουσίες – ινδική κάνναβη, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, αναπαράγοντας κατά την επίμαχη περίοδο την εκπομπή «Ελληνοφρένεια», παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις.

Πιο συγκεκριμένα, με τις προαναφερόμενες απρεπείς, υβριστικές, προσβλητικές και προς τους καλούντες ακροατές εκφράσεις, αλλά και με το γενικότερο αγοραίο ύφος της εκπομπής, ο σταθμός δεν τήρησε την υποχρέωσή του ποιοτικού προγράμματος. Ενώ, για τους ίδιους λόγους, αλλά και λόγω της αναφοράς σε ναρκωτικές ουσίες – ινδική κάνναβη, ώρα μάλιστα και ημέρα (Κυριακή, 13:00-14:00), που είναι σφόδρα πιθανόν, μεταξύ των ακροατών να βρίσκονται και ανήλικοι, δεν τήρησε την υποχρέωσή του για προστασία αυτών.

Ενόψει των ανωτέρω, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τις διατάξεις περί: α) ποιοτικής στάθμης προγράμματος, ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και β) προστασίας ανηλίκων ακροατών και για το λόγο αυτό πρέπει να επιβληθεί σ’ αυτήν διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως και την ακροαματικότητα που συγκεντρώνει η εκπομπή του συγκεκριμένου ραδιοφωνικού σταθμού, στο πλαίσιο της οποίας τελέσθηκαν οι παραβάσεις, κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την παραβίαση της νομικής υποχρέωσης περί ποιοτικής στάθμης προγράμματος και των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την παραβίαση της νομικής υποχρέωσης προστασίας των ανηλίκων τηλεθεατών.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται, ομοφώνως, ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε τη νομική υποχρέωση περί: α) ποιοτικής στάθμης προγράμματος και ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα, καθώς και β) προστασίας των ανηλίκων ακροατών, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει, ομοφώνως, στην εταιρεία με την επωνυμία «ΠΑΡΑ ΕΝΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ 90,1 FM» Νομού Αττικής, τη διοικητική κύρωση του προστίμου των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την πρώτη παράβαση και των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για τη δεύτερη παράβαση.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστική κατά:

1. Της εταιρείας ΠΑΡΑ ΕΝΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ, με έδρα την Καλλιθέα, στην Λ. Συγγρού 188, με ΑΦΜ 998108146, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Πειραιά.
2. Του Ιωάννη Κουρτάκη του, κατοίκου, με ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 2^α Σεπτεμβρίου 2025.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ

Δημοσιεύτηκε την 13^η Ιανουαρίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ